

Pere-Josep Garcías i Hernández, pianer i pianista mallorquí

L'ofici de pianer

Des que al 1702-3 l'artesà de Florència Christofori va construir el primer piano-forte, la història d'aquest instrument -considerat com un dels més complets de la música de tots els temps- ha anat evolucionant fins arribar als actuals i impecables Steinway, Seiler, Beschtein, Grotrian, Bösendorfer, Petrof, etc. També el luthier pianer, ha evolucionat juntament amb el piano.

PISSARRA: Com és l'ofici de luthier pianer?

P. J. Garcías: Es tracta d'un ofici molt complex perquè exigeix saber d'altres professions i una dedicació total a l'aprenentatge (més de nou hores diàries, durant quinze anys). S'ha de ser hàbil ebanista; dominar el maneig del torn; conèixer les fustes; tenir els oficis de, cordador, bordoner, escultor de la fusta, dibuixant, vernisador, afinador, harmonitzador, finiseur; tenir estudis musicals pia-

nístics i amplis coneixements històrics i de física.

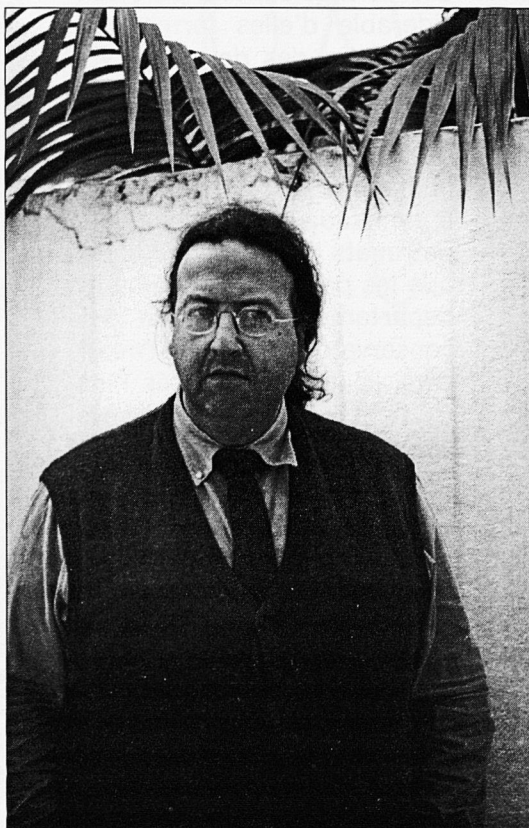
PISSARRA: Quina és la feina del finiseur?

P. J. Garcías: Aquella persona que, una vegada està acabat i

engalzat tot el mecanisme i el teclat del piano ajusta amb la màxima precisió totes les parts i controla totes les pressions, fins i tot la de les molles.

PISSARRA: Quins materials utilitzau els pianers?

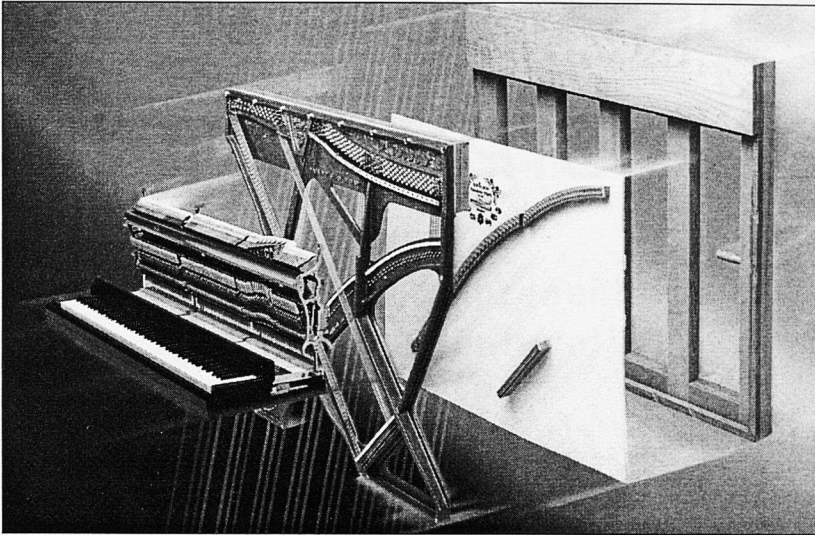
P. J. Garcías: Pel moble, avet del nord, noguer, caoba, palissandre i faig. Pel claviller, que és el bloc que ha de suportar tota la pressió de les clavilles, faig de lugoslàvia. Per la tapa harmònica, part principal generadora del so, s'utilitza avet sutilíssim, sense cap grop, dut expressament de Finlàndia. Pel marc de ferro, que suporta la pressió de les cordes (unes 10 tones), feim servir ferro colat. Pel mecanisme: fustes blanques, sicòmor, bedoll, feltres i dreaps, pells de daina, molles de llautó, eixos de llautó niquelat, etc. Pel teclat: antigament la fusta solia ser de

til·ler o avet, el folro de les teclès blanques era d'ós d'ivori, el folro de les negres, banús. Actualment són de pi o

músic, tocava acordió, piano, orgue i baix; també era un bon artesà i dibuixant.

major, el mestre Pep Picó. Als vint anys vaig tenir la sort d'aprendre amb el darrer constructor de pianos del país, el Sr. Jaume Elies i Arasa i amb l'ebanista Toni Monjo (considerat com el millor de Mallorca). Després vaig aprendre a Barcelona amb el mestre Joan Manel Corrales. Durant els darrers deu anys faig varies sortides anuals a l'estranger i aprofito per aprendre noves tècniques a les diferents fàbriques i tallers de pianos i amb col·legues d'Alemanya, Àustria i França.

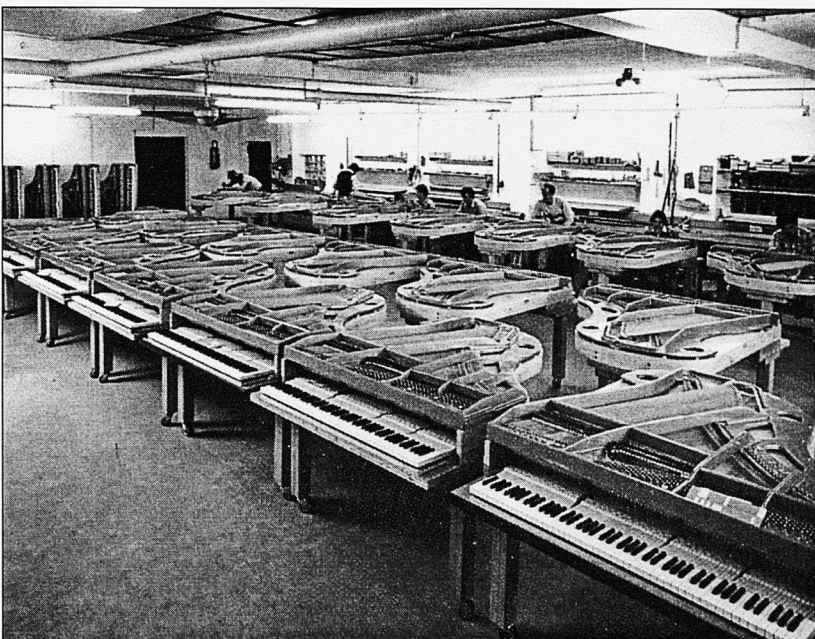
avet, folrades de baquelites o plàstics. Pel cordatge: les cordes greus o bordons estan fetes d'acer temperat i revoltillades de coure d'alquímia; les tenors i tiples (les agudes) són d'acer temperat.

PISSARRA: Com s'aprèn a ser pianer?

P. J. Garcías: De ben jove, fent d'aprenent, d'al·lot dels encàrrecs, ajudant; dedicant-hi moltes hores al costat de bons mestres.

PISSARRA: On s'acaba aquest ofici tan complex?

P. J. Garcías: Com en tots els oficis artesans, mai no s'acaben d'adquirir coneixements; cal estar constantment aprenent, investigant i intercanviant experiències amb els teus col·legues. Tot això fins que el destí et separa de l'ofici.

PISSARRA: L'ensenyament de l'ofici de luthier-pianer a ca teva?

P. J. Garcías: Consider que mai te n'has de dur a la tomba allò que has après, per tant, cal mostrar-ho als altres. Actualment tinc quatre aprenents dins els meus tallers. Són joves entusiastes que, amb molta de paciència, van aprenent tot el que és necessari per esser luthier-pianer. □

PISSARRA: D'on et vénen aquestes aficions?

P. J. Garcías: A ca meva sempre vaig tenir un ambient apropiat que, sens dubte m'ha ajudat. Mon pare era un bon

PISSARRA: Quins vares ser els teus mestres?

P. J. Garcías: De nin, aquí, a Mallorca, el primer va ser mon pare; després la professora Margalida Salvador, i, ja de